

SVEA HOVRÄTT
Patent- och
marknadsöverdomstolen
Rotel 020107

PROTOKOLL
2021-03-17 och
2021-04-16
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 4
Mål nr PMÖ 585-21

RÄTTEN

Hovrättsråden Kerstin Norman, Göran Söderström och Mattias Pleiner, referent

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Emma Sandler

PARTER

Klagande

Chemical Documentation cDoc AB, 559014-6006
Olofdalsvägen 10
302 41 Halmstad

Ombud: Advokaten A. E. och jur.kand. G. K.

Motpart

Intersolia Ltd
c/o Intersolia Sweden AB
Gamletullsgatan 12
302 27 Halmstad

Ombud: Advokaterna J. M. och M. E.

SAKEN

Skyldighet för utländsk käreande att ställa säkerhet för rättegångskostnad

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patent- och marknadsdomstolens beslut 2020-12-15 i mål nr PMT 15753-20

Chemical Documentation cDoc AB (Chemical Documentation) har yrkat att Intersolia Ltd (Intersolia) vid äventyr av avvisning av talan ska föreläggas att inom viss tid ställa säkerhet för Chemical Documentations rättegångskostnader i första hand med ett

Dok.Id 1687819

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00		måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.patentochmarknadsoverdomstolen.se		

belopp som inte understiger 3 000 000 kr och i andra hand efter den 31 december 2020 med ett belopp som inte understiger 2 750 000 kr.

Till stöd för överklagandet har Chemical Documentation vidhållit vad bolaget anförde vid Patent- och marknadsdomstolen med följande tillägg. Frågan om tvistens samband med unionsrätten är ett bedömningskriterium som ska vara uppfyllt för att likabehandlingsprincipen enligt EU-rätten ska vara tillämplig. Tvisten mellan Intersolia och Chemical Documentation gäller brott mot den svenska marknadsföringslagen i delar som inte införlivar Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/29/EG av den 11 maj 2005 om otillbörliga affärsmetoder som tillämpas av näringsidkare gentemot konsumenter på den inre marknaden och om ändring av rådets direktiv 84/450/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG, 98/27/EG och 2002/65/EG samt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004. Tvisten saknar alltså nödvändigt unionsrättsligt samband och det står därmed inte i strid med unionsrätten att förelägga Intersolia att ställa säkerhet.

Efter föredragning fattar Patent- och marknadsöverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2021-04-19)

1. Patent- och marknadsöverdomstolen ger prövningstillstånd.
2. Patent- och marknadsöverdomstolen avslår överklagandet.

Skälen för beslutet

Rättsliga utgångspunkter

Av 1 § första stycket lagen (1980:307) om skyldighet för utländska käreande att ställa säkerhet för rättegångskostnader (säkerhetslagen) framgår att om en utländsk juridisk person vill väcka talan vid svensk domstol mot en svensk juridisk person, ska på svarandens yrkande käreanden ställa säkerhet för de rättegångskostnader som denne

genom lagakraftgäande avgörande i målet kan bli skyldig att betala. Av tredje stycket i samma paragraf följer att en juridisk person som har bildats enligt lagstiftningen i ett land inom EES är befriat från skyldigheten att ställa säkerhet (det s.k. EES-undantaget).

EES-undantaget infördes efter det att EU-domstolen hade funnit att säkerhetslagen kan komma i konflikt med den EU-rättsliga icke-diskrimineringsprincipen, som numera återfinns i artikel 18 i Fördraget om europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget (se EU-domstolens dom den 26 september 1996, *Data Delecta Aktiebolag och Forsberg*, C-43/95, EU:C:1996:357 och prop. 1996/97:159).

Artikel 18 i EUF-fördraget anger att inom fördragens tillämpningsområde och utan att det påverkar tillämpningen av någon särskild bestämmelse i fördragen, ska all diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden. Principen är tillämplig när den berörda personen befinner sig i en situation som omfattas av fördragens tillämpningsområde (se EU-domstolens dom den 6 september 2016, *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, punkten 29).

Förenade kungariket utträdde ur EU den 1 februari 2020. Av artikel 126 i utträdesavtalet (Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (2019/C 384 I/01)) framgår att en övergångsperiod gällde t.o.m. den 31 december 2020. Under övergångsperioden var unionsrätten, om inte annat föreskrevs i utträdesavtalet, tillämplig på och i Förenade kungariket (artikel 127.1 i utträdesavtalet).

Vidare framgår av artikel 129 i utträdesavtalet att Förenade kungariket under övergångsperioden var bundet av sina skyldigheter enligt internationella avtal som ingåtts av unionen, av medlemsstaterna på unionens vägnar eller av unionen och dess medlemsstater gemensamt. Ett sådant internationellt avtal som omfattades av bestämmelsen var avtalet om europeiska ekonomiska samarbetsområdet, härefter EES-avtalet.

Patent- och marknadsöverdomstolens bedömning

En första fråga för Patent- och marknadsöverdomstolen att pröva är om det enligt säkerhetslagen har funnits en skyldighet för Intersolia att ställa säkerhet för rättegångskostnader när talan väcktes.

Intersolia är registrerat – och bildat – i Förenade kungariket. Vid tidpunkten för talans väckande hade Förenade kungariket utträtt ur EU och var därför då inte längre en EU-stat eller EES-stat.

Intersolia har emellertid väckt talan under övergångsperioden enligt utträdesavtalet. I utträdesavtalet finns det inte någon särreglering om ställande av säkerhet för rättegångskostnader. Det innebär – i enlighet med vad som har redovisats ovan – att Intersolia som ett bolag från Förenade kungariket har haft möjlighet att under övergångsperioden åberopa unionsrätten. (För motsvarande resonemang se Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 16 september 2020 i mål nr PMÖ 7771-20.)

Den aktuella tvisten gäller påstådda överträdelser av marknadsföringslagstiftningen och Intersolia har bl.a. påstått att bolaget lidit skada i form av utebliven försäljning på grund av Chemical Documentations vilseledande marknadsföring. Tvisten har därmed ett samband med den fria rörligheten för Intersolias varor eller tjänster på den inre marknaden. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen faller därför den ifrågavarande tvisten inom fördragets tillämpningsområde, vilket medför att principen om icke-diskriminering i artikel 18 i EUF-fördraget är tillämplig. Det skulle därmed i detta fall stå i strid med unionsrätten att under övergångsperioden enligt utträdesavtalet tillämpa de nationella bestämmelserna i säkerhetslagen enligt deras ordalydelse.

Frågan är då om det är möjligt att i detta fall tolka de nationella bestämmelserna på ett sådant sätt att de trots allt inte kommer i konflikt med principen om icke-diskriminering.

Som har redovisats ovan var EES-avtalet ett sådant internationellt avtal som Förenade kungariket var bundet av under övergångsperioden. Även om Förenade kungariket inte har varit en EES-stat under övergångsperioden, har artikeln i utträdesavtalet inneburit att Förenade kungariket har behandlats som en sådan stat.

Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen ligger det därför nära till hands att i detta fall tolka EES-undantaget i säkerhetslagen på ett sådant sätt att det under övergångsperioden även har innefattat Förenade kungariket. En sådan tolkning står också i överensstämmelse med bakgrunden till EES-undantaget. EES-undantaget infördes just för att undvika att säkerhetslagen ska komma i konflikt med unionsrättens princip om icke-diskriminering. EES-undantaget i säkerhetslagen ska därför i detta fall tolkas på så sätt att det under övergångsperioden även har innefattat Förenade kungariket. Det har därmed inte funnits någon skyldighet för Intersolia att under övergångsperioden – och alltså inte heller vid talans väckande – ställa säkerhet för Chemical Documentations rättegångskostnader.

Chemical Documentation har i andra hand yrkat att Intersolia i vart fall ska ställa säkerhet för rättegångskostnader efter övergångsperiodens utgång. Frågan i denna del är om en kärende som inte har varit skyldig att ställa säkerhet när talan väcktes kan bli skyldig att ställa sådan säkerhet på grund av att förhållandena därefter ändrats.

Som framgår av 1 § säkerhetslagen gäller skyldigheten att ställa säkerhet för rättegångskostnader om en utländsk kärende *vill väcka talan* vid svensk domstol. Med uttrycket väcka talan avses enligt förarbetena det förfarande varigenom ett mål anhängiggörs, vare sig det sker genom ansökan om stämning eller i annan ordning (se prop. 1979/80:78 s. 9). Vidare är utgångspunkten i säkerhetslagen att svarandens yrkande om säkerhet ska framställas senast när svaranden första gången ska föra talan i målet (se 4 §).

Lagens ordalydelse och förarbetsuttalandena ger tydligt stöd för att prövningen av en utländsk kärandes skyldighet att ställa säkerhet ska göras utifrån förhållandena vid talans väckande, dvs. i regel när målet anhängiggörs genom att ansökan om stämning

kommer in till rätten (se 13 kap. 4 § tredje stycket rättegångsbalken). Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen kan därför en kärande som inte har varit skyldig att ställa säkerhet vid talans väckande inte bli skyldig att senare ställa sådan säkerhet på grund av att förhållandena ändrats efter talans väckande.

Det innebär att Intersolia inte heller kan bli skyldigt att ställa säkerhet för Chemical Documentations rättegångskostnader efter det att övergångsperioden enligt utträdesavtalet har upphört.

Överklagandet ska alltså avslås.

Överklagande

Beslutet innehåller enligt Patent- och marknadsöverdomstolen frågor där det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att ett överklagande prövas av Högsta domstolen. Beslutet får därför överklagas. (1 kap. 3 § tredje stycket lagen, 2016:188, om Patent- och marknadsdomstolar)

Beslutet under punkten 1 får inte överklagas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR beslutet under punkten 2, se bilaga A
Överklagande senast 2021-05-17

Emma Sandler

Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Patent- och marknadsöverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Patent- och marknadsöverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Patent- och marknadsöverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen

beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se